

Sygn. akt I C 1365/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Korfanty

Protokolant: Sylwia Pordzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 września 2015 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G.**

przy udziale interwenienta ubocznego U. Towarzystwa (...) z siedzibą w Ł.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G. na rzecz powódki M. S. kwotę 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) z każdorazowymi ustawowymi odsetkami od dnia 22 stycznia 2014 roku oraz kwotę 2.898,88 zł (dwa tysiące osiemset dziewięćdziesiąt osiem złotych osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. odstępuje od obciążenia powódki kosztami zastępstwa procesowego interwenienta ubocznego;
4. nakazuje pobrać od powódki M. S. z zasądzonego w punkcie 1 roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 27,50 zł (dwadzieścia siedem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonej opłaty od pozwu;
5. nakazuje pobrać od pozwanego Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 222,50 zł (dwieście dwadzieścia dwa złote pięćdziesiąt groszy) tytułem części nieuiszczonej opłaty od pozwu.

SSR Grzegorz Korfanty

Sygn. akt I C 1365/14

UZASADNIENIE

Powódka M. S., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie od pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G. kwoty 15000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi za okres od dnia 22 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 2548 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi za okres od dnia 22 stycznia 2014 do dnia zapłaty. Ponadto, powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka wskazała, że dnia 02 stycznia 2013 roku, idąc chodnikiem wzdłuż budynku przy ul. (...) w G. poślizgnęła się na oblodzonym chodniku w wyniku czego doznała złamania kości ręki prawej.

W wyniku doznanych urazów u powódki przeprowadzono zabieg chirurgiczny. Obrażenie to skutkowało utratą samodzielności przez powódkę i koniecznością korzystania z pomocy osób trzecich. Powódka wyjaśniła, że oprócz zadośćuczynienia domaga się także zasądzenia odszkodowania za koszty opieki osób trzecich świadczonej powódce przez osoby najbliższe oraz sąsiadkę przez okres około 6-10 tygodni po zdarzeniu, w średnim wymiarze 2-3 godzin dziennie. Powódka domagała się również ustalenia odpowiedzialności pozwanej za skutki zdarzenia mogące wystąpić w przyszłości.

W odpowiedzi na pozew pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa im. (...) w G., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż prace porządkowe wykonywane są niezwłocznie po zaobserwowaniu zjawisk atmosferycznych w sposób proporcjonalny do ich natężenia. Jednocześnie wskazała, iż opady mroźnej mżawki, które bezpośrednio wpłynęły na wystąpienie zdarzenia miały miejsce ok. 5-10 minut przed wypadkiem. Osoby odpowiedzialne za utrzymanie infrastruktury osiedlowej rozpoczynały prace od godz. 6 rano. Każdy z pracowników posiada w swym zakresie obszar obejmujący ok. 14 klatek schodowych oraz przyległych chodników. Stąd pracownik pozwanej nie posiadał fizycznej możliwości doprowadzenia do zabezpieczenia całego podległego mu obszaru zaledwie w czasie 10 min od pojawienia się zjawiska atmosferycznego. W ocenie pozwanej nie można zarzucić jej jakiegokolwiek zaniedbania, albowiem pracownicy jej byli w sposób należyty przygotowani do pełnienia swych obowiązków. Pozwana z ostrożności procesowej zakwestionowała zasadność roszczenia w postaci odszkodowania z tytułu poniesionych kosztów związanych z pełnieniem nad powódką opieki przez osoby najbliższe. Pozwana zakwestionowała również wysokość żądanego zadośćuczynienia.

Pismem z dnia 22 września 2014 roku do postępowania zgłosił się interwenient uboczny U. Towarzystwo (...) z siedzibą w Ł. wnosząc o oddalenie w całości żądania powódki kwestionując zasadę odpowiedzialność pozwanej jak i wysokość żądanego świadczenia.

W piśmie z dnia 21 maja 2015 roku powódka rozszerzyła powództwo o kwotę 5000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22 stycznia 2014 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 02 stycznia 2013 roku na chodniku posadowionym przy ul. (...) w G., na wysokości wejścia do klatki schodowej budynku nr (...) w wyniku poślizgnięcia się na oblodzonej powierzchni doszło do upadku powódki. Nawierzchnia ta nie była posypana żadnym materiałem. Temperatura powietrza oscylowała pomiędzy 1-2 stopni Celsjusza przy jednoczesnym opadzie mżawki.

/dowody: zeznania świadka A. C., k. 71, zeznania świadka J. M. k. 72, zeznania świadka W. S. k. 72/

Po zdarzeniu M. S. udała się do (...) Sp. z o.o. w G. gdzie rozpoznano u niej złamanie dalszego końca obu kości prawego przedramienia z przemieszczeniem. Po zaopatrzeniu na Izbie Przyjęć u powódki wykonano próbę zamknięcia repozycji odłamów. Wobec niepowodzenia powódka została przyjęta na Oddział (...) w celu kontynuacji leczenia.

Dnia 07 stycznia 2013 roku u powódki wykonano krwawe nastawienie odłamów kostnych dalszej nasady kości promieniowej prawej i zespolenie płytą nasadową LCP Konigsee oraz nastawienie odłamów trzonu kości łokciowej w 1/3 obwodowej i zespolenie płytą przykostną LCP Konigsee. Powódkę zaopatrzone w opatrunek gipsowy. Dnia 09 stycznia 2013 roku M. S. wypisano do domu wraz z dalszymi zaleceniami.

Powódka kontynuowała leczenie oraz rehabilitację w Poradni (...) (...) w G..

/dowody: dokumentacja medyczna powódki k. 12-16/

M. S. nosiła opatrunek gipsowy od dnia zabiegu operacyjnego przez okres kolejnych 6 tygodni. W tym czasie wymagała pomocy osób trzecich podczas wykonywania czynności życia codziennego (tj. higiena osobista, zakupy itp.). W tym czasie pomoc tą świadczył mąż powódki, jej syn oraz koleżanka. Osoby te nie otrzymały ekwiwalentu pieniężnego za świadczoną pomoc.

W bezpośrednim okresie powypadkowym, poziom cierpień powódki był ostry znacząco duży. Zmuszona była zażywać silne leki przeciwbólowe powodujące częściowe ośpienie pacjentki. Późniejsze dolegliwości znacząco zmalały i miały charakter mierny. Ich czas trwania wynosił ok. 8 tygodni. Na skutek doznanych urazów powódka doznała 8% uszczerbku na zdrowiu. Rokowania na przyszłość powódki są bardzo dobre.

/dowód: opinia biegłego sądowego k.84-88, zeznania powódki k. 149/

Od momentu zdarzenia powódka uskarża się na dolegliwości bólowe. Problem sprawia jej mycie okien, założenie firanek czy przyniesienie zakupów.

/dowód: zeznania powódki k. 149v./

Miejsce w którym doszło do zdarzenia wchodzi w skład Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G.. W chwili wypadku pozwana zatrudniała 8 dozorczyń. Osoby te odpowiedzialne były za utrzymanie w odpowiednim stanie nawierzchni chodników, w tym do ich odśnieżania oraz posypywania w miarę potrzeby. Każda z dozorczyń posiadała obszar obejmujący ok. 14 klatek schodowych wraz z przynależnymi chodnikami. Przy każdej z klatek znajdowały się pojemniki z piaskiem i solą pozostające do dyspozycji dozorczyń. Pracownicy wykonywali swe obowiązki w godzinach od 6 rano do 14. Osoba odpowiedzialna za teren na którym doszło do zdarzenia, dzień pracy rozpoczęła od posypania najczęściej uczęszczanych traktów pieszych a więc przy szkole oraz od numeru 6 do 14. Miejsce zdarzenia zostało zabezpieczone piaskiem z solą po zgłoszeniu wypadku przez męża powódki.

/dowód : zeznania świadka A. S. k. 127v-128, zeznania świadka E. T. k. 127

Powódka wystosowała do pozwanej żądanie przyznania zadośćuczynienia oraz odszkodowania. Pozwana odmówiła wypłaty świadczenia.

/dowód : pismo z dnia 02.01.2013r k. 17/

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w tym okoliczności bezsporne, dokumenty jak też rzetelną i fachową opinię biegłego sądowego oraz dokumentację medyczną powódki. Sąd uznał wskazany powyżej materiał dowodowy za w pełni wiarygodny. Zeznania powódki znajdują potwierdzenie w ustaleniach stanu faktycznego dokonanych na podstawie dokumentacji medycznej i opinii biegłego, ale przede wszystkim w oparciu o zeznania wnioskowanych świadków, a w szczególności W. S., który był naocznym obserwatorem całego zdarzenia. Rzetelność i fachowość zgromadzonych dokumentów, nie budzi wątpliwości Sądu, nie została ona również podważona przez żadną ze stron postępowania, reprezentowanych przez fachowych pełnomocników. Również opinia biegłego sądowego ortopedy traumatologa, zasługiwała w ocenie Sądu na walor wiarygodności, albowiem została ona sporządzona w sposób rzetelny i fachowy, po kompleksowej analizie całości dokumentacji medycznej obrazującej proces leczenia powódki oraz badaniach powódki.

Sąd zważył ,co następuje:

Podstawę odpowiedzialności w rozpoznawanej sprawie stanowi art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

W opinii Sądu w przedmiotowej sprawie wykazane zostały wszystkie przesłanki odpowiedzialności deliktowej: szkoda, zawiniony czyn oraz związek przyczynowy między czynem a powstałą szkodą.

O pociągnięciu sprawcy do odpowiedzialności cywilnej decyduje, obok powstania szkody i związku przyczynowego między zachowaniem sprawcy a szkodą, wystąpienie bezprawności czynu i winy sprawcy. Bezprawność stanowi przedmiotową cechę czynu sprawcy. Judykatura wskazuje, że bezprawność zachowania polega na przekroczeniu mierników i wzorców wynikających zarówno z wyraźnych przepisów, zwyczajów, utartej praktyki, jak i zasad współzycia społecznego (wyrok SN z dnia 22 września 1986 r., IV CR 279/86, LEX nr 530539).

Jak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego powódka w dniu 02 stycznia 2013 roku poślizgnęła się na oblodzonym chodniku przy budynku należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G., w wyniku czego doznała obrażeń prawej ręki. Oblodzenie chodnika było spowodowane zaniedbaniami jakich dopuścił się zarządca terenu, albowiem powierzchnia traktu pieszych nie była zabezpieczona materiałem uniemożliwiającym poślizgnięcie się pieszego.

Zgodnie z art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 13.09.1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, uprzątnięcie i pozbycie się błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości należy do obowiązków właściciela nieruchomości.

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd uznał, iż za skutki zdarzenia mającego miejsce dnia 02 stycznia 2013 roku na terenie osiedla (...) w G. odpowiedzialność ponosi pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa. Jak wynika z zeznań świadków E. T., A. S. oraz z przesłuchania samego pozwanego (w imieniu pozwanego przesłuchano K. K.) pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa zatrudnia w okresie zimowym kilka dozorczyń, do obowiązków których należy utrzymanie terenów pozwanej w odpowiednim stanie. W chwili wypadku pozwana zatrudniała 8 dozorczyń, z których każda miała przydzielony swój „rejon” pracy, obejmujący około 14 klatek wraz z przynależnymi chodnikami. Zatem na jedną osobę przypadał w owym okresie znaczny i rozległy teren. Mając na uwadze liczbę osób oraz obszar podlegający im uznać należy, że nie było możliwym aby osoby zatrudnione przez pozwaną były fizycznie w stanie zająć się przypisanym im terenom i uporządkować je w odpowiednim czasie tak aby korzystanie z nich przez mieszkańców osiedla czy miasta było bezpieczne. Tymczasem zgodnie z powołanym powyżej przepisem to na pozwanej Spółdzielni spoczywał obowiązek zabezpieczenia spornego terenu w taki sposób aby nie dochodziło do sytuacji zagrożenia dla zdrowia czy życia mieszkańców. Pozwana winna zatem podjąć odpowiednie zabiegi i starania w tym kierunku, a to zatrudnić odpowiednią (większą) liczbę osób do prac porządkowych i czyszczących, ewentualnie zabezpieczyć dodatkowe osoby do wykonywania prac porządkowych, gdy zajdzie taka potrzeba. W ocenie Sądu orzekającego pozwana, mając wiedzę o możliwości wystąpienia złych warunków atmosferycznych (potwierdziła w odpowiedzi na pozew, iż kontroluje prognozy pogody) winna zabezpieczyć taką ilość pracowników, która pozwoliłaby na ich szybką reakcję. Pozwana natomiast tego nie uczyniła, nie zagwarantowała odpowiedniej liczby osób do utrzymania w należytym stanie należących do niej terenów tak aby możliwym było korzystanie z nich przez mieszkańców osiedla i osoby trzecie w sposób bezpieczny i niezagrażający zdrowiu/życiu. Co więcej z treści zeznań świadków wynika, iż do podobnych zdarzeń, jak opisane w pozwie, dochodziło już w przeszłości. Stąd też tym bardziej pozwana winna w sposób szczególny zabezpieczyć wszelkie trakty pieszych pozwalającym tym samym na bezpieczne ich przejście. Z powołanych względów wina pozwanej za zdarzenie mające miejsce na terenie będącym jej własnością nie budziła wątpliwości Sądu.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało jednoznacznie, że powódka na skutek wypadku doznała cierpień fizycznych, jak i psychicznych. Wskazują na to same obrażenia doznane przez powódkę, jak również zakres i okres leczenia oraz odczuwane przez powódkę dolegliwości. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wymiarze 8 %. Mając na uwadze, że zadośćuczynienie jest świadczeniem jednorazowym, uwzględniając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powódki, zakres cierpień i przebieg rekonwalescencji, jak również charakter doznanych obrażeń i ich wpływ na życie powódki, Sąd doszedł do przekonania, że dostatecznym zaspokojeniem roszczeń powódki będzie kwota 20.000 zł. tytułem zadośćuczynienia. Należy zważyć, że powódka jest osobą starszą (w dacie składnia zeznań – 69 lata). Wypadek przysporzył jej cierpień fizycznych jak również psychicznych będących następstwem przeprowadzonego zabiegu chirurgicznego. W przedmiotowej

sprawie, po ostatecznym rozszerzeniu roszczenia powódka domagała się kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Po przeprowadzonym postępowaniu Sąd uznał, w świetle wszystkich okoliczności sprawy, iż żądana kwota jest odpowiednią tytułem zadośćuczynienia, uwzględniając w tym zakresie powództwo w całości.

Zgodnie z art. 444. § 1.k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, a jeżeli poszkodowany stał się inwalidą, także sumę potrzebną na koszty przygotowania do innego zawodu.

Uzasadniając teś roszczenia powódka wskazała, iż domaga się zwrotu należności jakie poniosła z tytułu sprawowanej nad nią opieki. Podniosła, iż w okresie ok.6 tygodni od zdarzenia zmuszona była korzystać z pomocy osób trzecich, albowiem jej prawa ręka została trwale unieruchomiona przez opatrunek gipsowy. Prawdopodobieństwo te potwierdził również biegły w swej opinii, wskazując, iż doszło do złamania ręki prawej, która to ręka była dla powódki przodująca (powódka jest praworęczna).

Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 k.c. obejmuje wszelkie wydatki (koszty) pozostające w związku z uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne (niezbędne) i celowe (por. M. Nesterowicz (w:) Kodeks..., s. 425; G. Bieniek (w:) Komentarz..., s. 416; wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, M. Praw. 2008, nr 3, s. 116). Pojęcie „wszelkie koszty” oznacza koszty różnego rodzaju, których nie da się z góry określić, a których ocena, na podstawie okoliczności sprawy, należy do sądu (wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CSK 425/07, LEX nr 378025). Do grupy tej zalicza się również wydatki związane z transportem chorego na zabiegi i do szpitala, koszty związane z odwiedzinami chorego w szpitalu i pielęgnacji nad chorym, koszty zabiegów rehabilitacyjnych, wreszcie koszty przygotowania do innego zawodu (por. Z. Masłowski (w:) Kodeks..., s. 1096; M. Nesterowicz (w:) Kodeks..., s. 425, 426; A. Cisek (w:) Kodeks..., s. 791; M. Saffjan (w:) Kodeks..., s. 1423).

Jednak, jak słusznie się zauważa, celowość ponoszenia wszelkich wydatków może być związana nie tylko z możliwością uzyskania poprawy stanu zdrowia, ale też z potrzebą utrzymania tego stanu, jego niepogarszania (por. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2011 r., IV CSK 308/10, LEX nr 738127). Zawsze jednak obowiązek zwrotu dotyczy wydatków rzeczywiście poniesionych i nie wystarczy wykazanie, że były one obiektywnie potrzebne (wyrok SA w Poznaniu z dnia 8 lutego 2006 r., I ACa 1131/05, LEX nr 194522).

W niniejszej sprawie, jak wynika z zebranego materiału dowodowego powódka „rzeczywiście” nie poniosła jakichkolwiek kosztów leczenia czy związanych z koniecznością sprawowania nad nią opieki. Jak sama wskazała na rozprawie w dniu 15 września 2015 r. osoby pomagające jej podczas urazu jak również w czasie rekonwalescencji - w tym koleżanka, nie uzyskały z tego tytułu jakichkolwiek przysporzeń finansowych. Mąż powódki w tym czasie przebywał już na emeryturze – był osobą w pełni dyspozycyjną czasowo. Stąd też sąd nie znalazł podstaw do uwzględniania roszczenia powódki w zakresie zasądzenia odszkodowania na jej rzecz tytułem kosztów sprawowanej nad powódką opieki. Na marginesie należy wskazać, iż pomoc jaką sprawowali najbliżsi powódki stanowi normalną konsekwencję relacji rodzinnych. Obowiązkiem dziecka jest dbanie i troska o rodziców, stąd brak jest argumentów pozwalających uznać, iż synowi powódki sprawującemu okresową opiekę nad matką należy się „wynagrodzenie”.

W następstwie Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 20.000 zł, co stanowiło należne zadośćuczynienie oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Nadto powódka wносиła również o ustalenie odpowiedzialności pozwanej za dalsze, mogące wystąpić w przyszłości skutki wypadku z dnia 02 stycznia 2013 roku. Podkreślić należy, iż jak wyjaśnił Sąd najwyższy w uchwale z dnia 17 kwietnia 1970 roku, III PZP 34/69, w sprawie o naprawienie szkody wynikłej z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia zasądzenie określonego świadczenia nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia. Bowiem swoistość szkód na osobie, które z istoty swej są rozwojowe i występują niejednokrotnie po upływie dłuższego czasu, w trudnym ponadto z reguły do określenia rozmiarze, jak również nieprzekraczalny 10-letni termin przedawnienia roszczeń majątkowych uzasadniają pogląd, że dochodząc określonych świadczeń odszkodowawczych, powód może

jednocześnie - na podstawie art. 189 k.p.c. - domagać się ustalenia odpowiedzialności pozwanego za ewentualną szkodę, jaka może wyniknąć dlań w przyszłości. Przy czym jak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego obecnie powódka nie kontynuuje leczenia. Co więcej rokowania dla powódki na przyszłość są pomyślne i nie należy oczekiwać pogorszenia się stanu jej zdrowia (stanowisko takie zaprezentował biegły sądowy w swej opinii). Zatem brak jest podstaw dla uznania aby doznana przez powódkę szkoda miała charakter rozwojowy, aby mogły ewentualnie wystąpić w przyszłości dalsze szkody, co uzasadniałoby żądanie pozwu w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanej za mogące powstać w przyszłości skutki zdarzenia z dnia 02 stycznia 2013 roku.

Wobec powyższego Sąd oddalił powództwo również i w tym zakresie.

O ustawowych odsetkach, orzeczono na podstawie art. 817 k.c. i art. 455 k.c., zasądzając je od kwoty 20.000 zł od dnia 22 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty .

Na zasadzie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powódki kosztami postępowania interwenienta ubocznego.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c., stosunkowo obciążając nimi strony postępowania (11% powódka, 89% pozwana). Zgodnie z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć od powódki kwotę 27,50 zł tytułem części opłaty od rozszerzonego powództwa (11% z 250 zł). Nadto zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2898,88 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania . Jednocześnie zobowiązano pozwaną do uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 222,50 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu.

SSR Grzegorz Korfanty